

Bjørn Elmquist (V):

Det er bestemt ikke det med fuld offentlighed, jeg gør indsigelse imod, men jeg mener, eksercitsen var i gang i udenrigspolitisk nævn. Jeg kan da også ud fra det dagsordensforslag, som hr. Lasse Budtz på socialdemokratiets vegne har lagt på bordet for os, konstatere, at 3/4 – endda mere end det, et godt stykke ind i punkt 4 – af dagsordensforslaget allerede er opfyldt af det, regeringen har foretaget sig. Og hvad formål er der så yderligere i at få det her ned i salen?

Det er ikke, fordi jeg vil lægge skjul på noget som helst, og det, der er foregået i det udenrigspolitiske nævn forleden dag, har såmænd allerede stået i alle landets aviser. Hver enkelt deltager i mødet er gået ud og har sagt, hvad man sagde på mødet, og dermed overtræder man ingen regler. Så derfor synes jeg nok, også i betragtning af det dagsordensforslag, som hr. Lasse Budtz har lagt på bordet her, som igen alene vedrører USA-siden, NATO-siden, at det i vidt omfang er en opbakning til det, som regeringen allerede har foretaget – og til lykke med det, det er da godt nok.

Så sagde hr. Lasse Budtz, at venstrefløjspartierne gør noget ved sagen, mens højrepartierne ikke gør noget. Nu ved jeg ikke præcis, hvad højrepartierne gør; der er vel snarere regeringspartier og så alle de andre. Det er jo netop det, der er diskussionen, om ikke vi gør noget ved sagen også ved, at vi offer forhandlingstaktikken en overvejelse.

Jeg siger ikke, at vi fra dansk side skal klappe i hænderne og sige til amerikanerne: se nu at komme i gang med den produktion af de nye C-våben. Men jeg synes bare, at vi i en seriøs debat bliver nødt til også at prøve at komme med et bud på, hvordan vi bringer forhandlingerne mellem Øst og Vest på dette område videre. Og det er ikke noget, som hr. Lasse Budtz eller venstrefløjspartierne har monopol på.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Vi er tilbage i talerrækken.

Gert Petersen (SF):

Der kan naturligvis ikke rejses tvivl om Danmarks forhold til de kemiske våben. Det er også fremgået af det, der er blevet sagt her også fra udenrigsministerens side. Det er så

udmærket. Dette forhold til kemiske våben er fastlagt i vor tilslutning til Genèveprotokollen fra 1925.

Der er en lang, lang række stater, der har tiltrådt denne Genèveprotokol, hvorved staterne giver afkald på brug af kemiske våben. Men disse stater falder i to kategorier. En meget stor kategori af især større stater som Sovjetunionen, Tyskland, USA, England osv. giver kun afkald med det forbehold, at der heller ikke bliver anvendt kemiske våben mod dem. Hvis der bliver det, så forbeholder de sig ret til at bruge kemiske våben.

Men så er der en del stater, som har givet afkald på kemiske våben under alle omstændigheder, uanset om de bliver brugt mod dem eller ej, som har sagt, at de ikke under nogen omstændigheder vil bruge kemiske våben, og Danmark, og Norge med, er iblandt disse stater. Det er den danske holdning, og den synes jeg er værd at fastholde som udgangsposition. Det må være afgørende i hvert fald – og jeg tror i og for sig også, det har været det – for holdningen til det, som er kommet op nu.

Det, som er kommet op nu, hænger så sammen med, at USAs kongres har taget en enestående beslutning. Jeg tvivler på, at der er noget fortilfælde. Kongressen har sagt før gennemførelsen af en bestemt bevilling, at pengene er bevilget, men gennemførelse af bevillingen er afhængig af, at en række andre stater godkender et bestemt amerikansk styrkemål, nemlig den såkaldte modernisering af de kemiske våben. Dette styrkemål skal godkendes formelt, står der oven i købet i kongressens beslutning og, for at man ikke skal være i tvivl, af det nordatlantiske råd.

Det sidste kan være overraskende, fordi det siden 1966 har været forsvarsplanlægningskomiteen, der har godkendt styrkemålene, men jeg går ud fra, at kongressens ledere ved, hvad de skriver, og hvad de vedtager. Det er da i øvrigt også blevet understreget af senator Hatfield senere, at det er med vilje, at man har skrevet det nordatlantiske råd. Det er her, man i dette tilfælde vil have den formelle godkendelse af et bestemt styrkemål, altså den såkaldte modernisering af USAs kemiske våben, formodentlig fordi det nordatlantiske råd er NATOs øverste og mest kompetente forsamling.

Det er altså situationen, dermed er bolden, hvad enten vi kan lide det eller ej, spillet